

RIIGIKOHTU PRAKTIKA ÜLEVAADE OKTOOBER 2023

KRIMINAALKOLLEGIUMI LAHENDID

Lahendi kuupäev	Kohtuasja number	KOKKUVÕTE
09.10.2023	4-22-1706/37	<p>Koosseisuline kahju LS § 223 lg 1 tähenduses</p> <p>Riigikohtu kriminaalkolleegium tegi täna otsuse, milles märkis, et LS § 223 lg 1 järgi ei ole üldjuhul vaja tuvastada kahju täpset ulatust, vaid piisab selle tekkimise kirjeldamisest. Seda iseäranis juhtudel, kui kahju põhjustamine on ilmne. Olukord on teistsugune, kui tõusetuvad tõsiseltvõetavad kahtlused kahjustatud asja materiaalse väärtuse osas ning valitseb ebaselgus küsimuses, kellele see kuulub. Sellisel juhul ei ole asja kahjustamise fakt piisav, et lugeda tõendatuks teisele isikule varalise kahju tekkimine. Kui kahju tekkimine jääb selgusetuks, siis tuleb <i>in dubio pro reo</i>-põhimõttest juhindudes tõlgendada kõrvaldamata kahtlused menetlusaluse isiku kasuks (VTMS § 2, KrMS § 7 lg 3). Täideviija enda varale tekkinud kahju ja kahjustatud asja võimalikke likvideerimiskulusid ei saa lugeda LS § 223 lg 1 koosseisuliseks kahjuks.</p> <p>Otsuse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
12.10.2023	1-23-1160/28	<p>Teistmine</p> <p>Riigikohtu kriminaalkolleegium sedastas teistmisaasjas nr 1-23-1160, et see, mitu tundi on süüdimõistetu teinud üldkasulikku tööd, on muu oluline asjaolu KrMS § 366 p 5 tähenduses.</p> <p>Otsuse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
18.10.2023	1-22-7663/18	<p>Kriminaalmenetluse kulude hüvitamine</p> <p>Riigikohtu kriminaalkolleegium selgitas määruses, et valitud kaitsjale makstud tasu suuruse mõistlikkuse hindamisel pole põhjendatud lähtuda Riigikohtu poolt varem samade õigusabi osutajate puhul põhjendatuks peetud õigusteenuse tunnihindadest ega ka teiste samas menetluses osalevate kaitsjate tasudest. Kriminaalkolleegium ei ole senises praktikas määratlenud maksimaalset õigusteenuse tunnitasu määra. Mõistlik tunnihind määratakse arvestades asja mahtu ja keerukust, osutatud õigusabi aega ja kvaliteeti ning üldist hinnatõusu. Ka võib valitud kaitsjatel samas menetluses olla erinev tunnitasu ja samuti võib ühel kaitsjal olla eri toimingute tegemisel erinev tunnitasu. Kohus peab hindama iga kaitsja iga tunnitasu suuruse mõistlikkust eraldivõetult. Seejärel tuleb kohtul hinnata, kas kaitsja toimingud olid kaitsealusele vajalikud ja milline on nende tegemiseks tavapäraselt vajalik ajakulu. Kolleegium leidis ka, et arvestades õigusteenuse kvaliteeti, määruskaebuse mahtu</p>

		<p>ja keerukust ning üldist hinnatõusu, jääb mõistlikkuse piiridesse õigusteenuse tunnihind, mis vandeadvokaadi puhul oli 220 eurot ja vandeadvokaadi abi puhul 180 eurot (mõlemale summale lisandus käibemaks).</p> <p>Määruse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
18.10.2023	1-20-5182/179	<p>Karistusseaduse ajalise kehtivuse põhimõttest aegumise kohaldamisel</p> <p>Kolleegium selgitas, miks ja missugust karistusseaduse redaktsiooni peab kuriteo aegumise sätete ajalise kehtivuse üle otsustamisel kohaldama. Samuti osutati, et süüteokatsele viitav kuriteo kvalifikatsioon on süüdistatavale soodsam kui lõpuleviidud kuriteo kvalifikatsioon ning sestap saab kõrgema astme kohus KarS §-le 25 tehtud eksliku viite kõrvaldada üksnes prokuratuuri või kannatanu kaebuse alusel.</p> <p>Otsuse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
19.10.2023	1-22-5228/39	<p>Süüteomenetluses tekitatud kahju hüvitamine kokkuleppemenetluses</p> <p>Riigikohtu kriminaalkolleegium selgitas määruses süüteomenetluses tekitatud kahju hüvitamise taotluse esitamise ja lahendamise võimalusi kokkuleppemenetluses. Kolleegium leidis, et kokkuleppemenetluse olemuse ja menetluskorraga haakuks kõige paremini see, kui kahju hüvitamine oleks osa kokkuleppesest. See tähendab, et süüdistatav peaks vastava taotluse esitama prokuratuurile, pooled selle omavahel läbi rääkima ja hüvitatavas kahjus kokku leppima. Seejärel oleks asja arutaval kohtul kokkuleppega nõustumise korral võimalik teha süüdimõistev otsus. Samas mõõnis kolleegium, et SKHS-i alusel hüvitatav kahju ei kuulu kokkuleppe esemesse. Järelikult ei pea prokurör, süüdistatav ja kaitsja seda küsimust kokkuleppemenetluse läbirääkimiste käigus kohustuslikus korras arutama ega selles kokkuleppele jõudma. Samuti on võimalik seegi, et taotlus süüteomenetluses tekitatud kahju hüvitamiseks esitatakse alles kokkuleppe kohtuliku arutamise käigus.</p> <p>Riigikohus selgitas, et kokkuleppemenetluse otsusega on võimalik kinnitada ka poolte istungil saavutatud kokkulepe SKHS-i alusel hüvitatava kahju kohta. Kui pooled kokkuleppe kohtuliku arutamise käigus süüteomenetluses tekitatud kahju hüvitamises aga üksmeelt ei saavuta, tuleb kohtul uurida, kas nad jäävad muudes küsimustes sellele vaatamata kokkuleppe juurde. Kui pooled kinnitavad, et kokkulepe ei sõltu sellest, kas ja millises ulatuses süüdistatavale süüteomenetluses tekitatud kahju hüvitatakse, saab kohus teha kõigi muude tingimuste täidetuse korral süüdimõistva otsuse ja lahendada süüteomenetluses tekitatud kahju hüvitamise taotluse eraldi määrusega. Kui aga see, et süüteomenetluses tekitatud kahju hüvitamise osas kokkuleppele ei jõuta, välistab pooled kokkuleppe ka ülejäänud küsimustes, siis maakohus kokkulepet kinnitada ei saa ja kriminaalasi tuleb tagastada prokuratuurile.</p> <p>Määruse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
27.10.2023	1-22-1608/101	<p>Poolte jaoks oluliste küsimuste kajastamine kokkuleppes & isikuandmeid sisaldavad asitõendid</p> <p>Riigikohtu kriminaalkolleegium selgitas, et kokkulepe peab sisaldama poolte jaoks kokkuleppele jõudmiseks olulisi küsimusi. Näiteks, kui asitõendina ära võetud andmekandja sisaldab andmeid, mille osas ei saa poolte üksmeelt eeldada, siis tuleks kokkuleppes täpsustada andmete suhtes võetavad meetmed.</p> <p>Lisaks selgitas kolleegium <i>obiter dictum'i</i> korras, et asitõendina ära võetud esemed tuleb üldjuhul tagastada seisukorras, milles need äravõtmise hetkel olid. Nimetatud reeglit ei saa aga tõlgendada viisil, mis kohustaks menetlejat panema toime õigusrikkumist.</p> <p>Praeguses asjas tuli kohtuotsuse kohaselt asitõendina äravõetud andmekandjad süüdistatavale tagastada. Andmekandjad sisaldasid võõraste isikute näokujutiste pildifailie, mis on isikuandmed.</p>

		<p>Isikuandmete kaitse seaduse § 65 lg 1 kohaselt on vääртеona karistatav isikuandmete kaitse üldmääruse art-is 5 sätestatud isikuandmete töötlemise põhimõtete rikkumine. Kui PPA jätaks isikuandmed kustutamata ja annaks teabekandjatega koos süüdistatavale ka näokujutiste pildifailid, oleks sellisel toimimisel nimetatud süüteo koosseisu tunnused.</p> <p>Kuivõrd süüdistatav talletas näokujutiste pildifailid õigusvastaselt, siis puudub õiguslik alus isikuandmete säilitamiseks tagastatavatel andmekandjatel ning vastutav töötleja peab need kustutama.</p> <p>Määruse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
--	--	---

TSIVIILKOLLEEGIUMI LAHENDID

Lahendi kuupäev	Kohtuasja number	KOKKUVÕTE
04.10.2023	2-22-5382/27	<p>Juriidilise isiku organi otsuse teistkordne vaidlustamine samadele asjaoludele tuginedes</p> <p>Lahendis käsitles Riigikohus juhtumit, kus korteriomaniik nõudis korteriomaniike üldkoosoleku otsuse tühisuse tuvastamist tuginedes samadele asjaoludele, millele tuginedes oli ta juba varasemas tsiviilasjas taotlenud otsuse kehtetuks tunnistamist. Riigikohus nõustus alama astme kohtutega, et praegune vaidlus on samasisuline varasemaga. Küll aga selgitas Riigikohus, et kuivõrd samasisulises asjas oli juba olemas jõustunud kohtulahend, tulnuks avalduse läbi vaatamata jätmise asemel asja menetlus lõpetada.</p> <p>Määruse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
11.10.2023	2-21-20479/30	<p>Tarbijakrediidileping</p> <p>Pooled vaidlesid selle üle, kas füüsilisele isikule laenu andnud juriidilisel isikul on õigus nõuda laenusajaalt viivist lepingus kokkulepitud või seaduses sätestatud määras. Asja lahendamiseks tuli teha kindlaks, kas pooled sõlmisid tarbijakrediidilepingu. Riigikohus selgitas, et kui majandus- või kutsetegevuses tegutsev isik annab füüsilisele isikule krediiti või laenu, tuleb eeldada tarbijakrediidilepingut, ning tarbijakrediidilepingu sõlmimist välistavaid asjaolusid peab tõendama laenu- või krediidiandja. Riigikohus leidis ka seda, et ainuüksi intressi maksmise kokkuleppe puudumine ei välista tarbijakrediidilepingu sõlmimist. Kuna pooled sõlmisid tarbijakrediidilepingu, võis laenuandja nõuda laenusajaalt viivist üksnes seaduses sätestatud määras.</p> <p>Otsuse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
12.10.2023	2-21-7989/94	<p>Tasu või leppetrahv ühisinvesteeringute internetiplatvormi kasutamisel</p> <p>Riigikohtu menetluses olnud vaidluses olid pooled sõlminud ühisinvesteeringute internetiplatvormi kasutamise koostöölepingu, mille alusel kogus hageja kostja projekti rahastamiseks vajalikke rahalisi vahendeid. Pärast rahaliste vahendite kogumist lõpetas kostja lepingu. Pooled vaidlesid selle üle, kas finantseerimislepingu sõlmimisest keeldumise puhuks lepingus ette nähtud rahasumma oli tasu osutatud teenuse eest või leppetrahv. Riigikohus selgitas, et taoline leping on olemuslikult maaklerileping. Üldjuhul on maakleril õigus maakleritasule pärast vahendatud lepingu sõlmimist. Samas võivad pooled kokku leppida maakleritasu maksmisel ka siis, kui vahendatud lepingut ei ole sõlmitud, kuid maakler on oma kohustused täitnud. Vaidlusalusel juhul leidsid kohtud, et pooled olid kokku leppinud siiski leppetrahvis. Leppetrahv on olemuslikult seotud lepingu rikkumisega ning ainult sellisele rikkumisega seotud kokkuleppele kohaldatakse leppetrahvi regulatsiooni, sh leppetrahvi nõudmisest teatamise kohustust. Riigikohus selgitas viimaks, et iseenesest ei eelda leppetrahvi nõudmisest teatamine, et teade sisaldaks sõna leppetrahv või viitaks leppetrahvi reguleerivale lepingu punktile. Küll aga tuleb kohtul</p>

		<p>hinnata, kas lepingut rikkunud pool või mõistlik isik tema asemel vähemalt oleks pidanud aru saama, et konkreetse tahteavaldusega teatab õigustatud pool oma kavatsusest nõuda lepingus rikkumise puhuks kokku lepitud rahasummat.</p> <p>Otsuse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
18.10.2023	2-19-16650/58	<p>Lepingulise esindaja kohustused volituse lõppemisel</p> <p>Riigikohus käsitles lepingulise esindaja, eelkõige advokaadi kohustusi tsiviilkohtumenetluses volituse lõppemise korral. Kolleegiumi selgituste kohaselt on õigusteenuse lahutamatu osa kohtu õigeaegne teavitamine volituse lõppemisest ja selle kohustuse täitmata jätmisest tekkinud kahju eest vastutab õigusteenuse osutaja. Kui vandeadvokaadi käsund piirdub üksnes Riigikohtu menetlusega, on tal kohustus kohut sellest ka teavitada. Kui pärast Riigikohtu menetlust jätkub menetlus maa- või ringkonnakohus, tuleb esindajal tagada ka see, et kohus teda enam esindajaks ei peaks. Juhul, kui menetluskohus on siiski ekslikult endisele esindajale edastatud, tuleb esindajal menetluskohus omakorda ise kliendile saata ja teavitada viimast vajadusest korraldada enda esindamine või teha menetlustoiming. Viimaks selgitas kolleegium, et olukorras, kus menetlusosalisel on asjas mitu lepingulist esindajat, kellest üks on advokaat ja teine jurist, ei ole kohtul iseenesest põhjust ega alust piirata ühe esindaja juurdepääsu tsiviilkohtu materjalidele, sh e-toimikus. Samas ei ole menetlusosalisel alust nõuda, et kohus saadaks menetluskohusdokumendid kõikidele esindajatele. Samuti ei saa menetlusosaline mitme lepingulise esindaja korral valida, millisele neist peab kohus menetluskohusdokumendid kätte toimetama.</p> <p>Määruse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
18.10.2023	2-21-9042/57	<p>Korteriomanike võimalused kaasomandi eseme õigusvastase muudatuse kõrvaldamiseks</p> <p>Riigikohtu tsiviilkolleegiumi lahendi keskmeks oli korteriomanike üldkoosoleku otsus, milles nõuti ühelt korteriomanikult, et viimane kõrvaldaks kaasomandi esemelt munakivisillutise, mille ta oli ebaseaduslikult rajanud ning hoiatati, et selle tähtajaks tegemata jätmisel kõrvaldatakse sillutis korteriomanike kulul. Kolleegium selgitas, et sõltumata sellest, kas otsus on käsitatav üksnes hoiatavana või on sellel ka praktiline tagajärg (st otsustati munakivisillutis eemaldada), on tegemist tavapärase valitsemise küsimusega. Kolleegium rõhutas, et kaasomandi eseme õigusvastase muudatuse kõrvaldamist võivad korteriomanike otsustada tavapärase valitsemise raames isegi juhul, kui muudatuse kõrvaldamine kujutab endast olemuselt praktikas juba loodud olukorra olulist ümberkorraldust, mida tavaolukorras saaks teha vaid korteriomanike kokkuleppel.</p> <p>Määruse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
18.10.2023	2-21-5498/70	<p>Iseseisva nõudeta kolmanda isiku menetlusse astumine</p> <p>Iseseisva nõudeta kolmas isik esitas ringkonnakohtule koos apellatsioonkaebusega menetlusse astumise avalduse. Ringkonnakohus jättis avalduse rahuldamata, kuna kolmas isik ei ole piisavalt põhjendanud õiguslikku huvi menetlusse astuda. Samuti leidis ringkonnakohus, et kolmandat isikut ei ole alust menetlusse kaasata, sest kaasamist taotleb kolmas isik ise ja see taotlus on hilinenud. Riigikohus selgitas ringkonnakohtu määrust tühistades, et kolmas isik võib menetlusse astumise avalduse esitada igal ajal enne kohtulahendi jõustumist ning sellisel juhul ei kohaldu poole taotlusel kolmanda isiku menetlusse kaasamist reguleerivad sätted. Riigikohus leidis ka seda, et apellatsioonkaebuse esitanud kolmas isik lubatakse menetlusse siis, kui apellatsioonkaebust menetletakse ja tema tegevus on kooskõlas selle poole huviga, kelle poolel ta soovib menetluses olla ning kolmanda isiku menetlusse astumise eeldus on ka see, et avaldus on nõuetekohane ja isik on teinud oma väited usutavaks.</p> <p>Määruse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
23.10.2023	2-20-2693/58	<p>Teistmisavalduse lahendamine</p> <p>Kolleegium selgitas, et üldjuhul saab teistmisavalduse esitamise õigus olla ainult isikul, keda kohtulahend koormab. See tuleneb üldisest põhimõttest, mille kohaselt peab isikul</p>

		<p>kohtusse pöördumiseks olema õiguskaitsevajadus. Seega ei saa teistmisavaldust üldjuhul esitada isik, kelle taotlused kohus täies ulatuses rahuldab. Käesolevas asjas oli maakohus hageja hagi täies ulatuses tagaseljaotsusega rahuldanud. Kolleegium leidis, et kostjale kohtudokumentide nõuetekohaselt kätte toimetamata jätmine on selline asjaolu, mis mõjutab kohtulahendi tegemist nii hageja kui kostja kasuks või kahjuks. Kuna ilmnes, et hageja ei saa tema kasuks tehtud tagaseljaotsust kohtu menetlusvea tõttu välisriigis täita, esineb hagejal õiguskaitsevajadus. Sellisel juhul on hageja esitatud teistmisavalduse rahuldamine ka kostja huvides, kuna kostja ei ole kohtu menetlusvigade tõttu saanud menetluses osaleda. Kolleegium märkis, et teistmisavalduse esitamine hageja poolt põhjusel, et teistetavat kohtulahendit ei saa välisriigis täita, on lubatav siiski üksnes siis, kui välisriigis kohtulahendi täitmine on võimatu seetõttu, et Eesti kohus on teinud menetlusvea.</p> <p>Määruse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
25.10.2023	2-22-7114/22	<p>Kinnisasja müügilepingu sõlmimine enampakkumisel</p> <p>Tsiviilkolleegium selgitas lahendis, et kinnisasjade müümisel kehtib AÕS § 119 lg-s 1 sätestatud vorminõue muuhulgas ka juhul, kui parima pakkumuse saamiseks korraldatakse enampakkumine. Ka leppetrahvikokkulepe, mis on mõeldud kohaldama peamiselt olukorras, kus ostja on rikkunud enda antud lubadust osta kinnisasi enampakkumise käigus kokkulepitud tingimustel, peab olema sõlmitud AÕS § 119 lg 1 kohaselt notariaalselt tõestatud vormis.</p> <p>Otsuse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
30.10.2023	2-19-13412/126	<p>Kinkelepingust taganemine</p> <p>Kolleegium selgitas lahendis kinkelepingust taganemise alusesid ning märkis, et kinkelepingust taganemise avaldusest peab olema arusaadav, millisel alusel kinkija kingisaajaga sõlmitud lepingust taganeb. Kui kinkija tugineb menetluse käigus uuele kinkelepingust taganemise alusele, on kolleegiumi hinnangul tegemist hagi aluseks olevate asjaolude (hagi aluse) muutmisega. TsMS § 363 lg 1 p-de 2 ja 3 järgi peab hageja hagiavalduses märkima hagi aluseks olevad faktilised asjaolud (hagi aluse) ning tõendid, mis kinnitavad hagi aluseks olevaid asjaolusid, viidates konkreetselt, millist asjaolu millise tõendiga tõendada soovitakse. TsMS § 376 lg 1 esimese lause kohaselt võib pärast hagi menetluse võtmist ja kostjale kättetoimetamist hageja muuta hagi eset või alust üksnes kostja või kohtu nõusolekul. Sama sätte lõike 2 kohaselt nõustub kohus hagi muutmisega üksnes mõjuval põhjusel, eelkõige kui senises menetluses esitatud faktiväited ja tõendid võimaldavad muudetud hagi lahendada eeldatavasti kiiremini ja säästlikumalt. Esimest korda apellatsioonimenetluses uuele lepingust taganemise alusele tuginemine ei ole kolleegiumi arvates lubatud, kuna see tooks ringkonnakohtule kaasa uute asjaolude ja tõendite väljaselgitamise kohustuse ulatuses, mis ei ole omane apellatsioonimenetlusele, vaid maakohus toimuvale eelmenetlusele (TsMS § 392 lg 1 p-d 3 ja 4). Samuti ei ole selliselt hagi aluse muutmise kooskõlas TsMS § 376 lg-s 2 väljendatud menetlusökoonoomia põhimõttega. TsMS § 688 lg-test 3-5 tulenevalt ei ole kassatsioonimenetluses hagi muuta üldjuhul võimalik.</p> <p>Otsuse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>

HALDUSKOLLEGIUMI LAHENDID

Lahendi kuupäev	Kohtuasja number	KOKKUVÕTE
03.10.2023	3-19-1565/46	<p>Prokuröri sõnavalik pressikonverentsil</p> <p>Riigikohtu halduskolleegium lahendas otsuses nr 3-19-1565/46 kahe endise Tartu abilinnapea kaebused prokuröri pressikonverentsil öelduga tekitatud kahju hüvitamiseks. Juba varem oli kolleegium märkinud, et kuna pressikonverents pole kriminaalmenetluse toiming, siis on tegemist haldustoiminguga. Kolleegium selgitas otsuses, et prokuröri kui riigi esindaja kriminaalmenetluses sõna on süütuse presumptsiooni tagamisel erilise kaaluga. Seepärast luges kolleegium ebakohaseks väärtushinnanguks prokuröri öeldu, millega prokurör andis negatiivse hinnangu, mis lähtus eeldusest, et kahtlustatavad on altkäemaksu võtnud. Sellest hoolimata kolleegium kaebusi ei rahuldanud, sest kolleegiumi hinnangul polnud asjas ära näidatud kahju, mis tekkis just konkreetsest lausest, mitte avalikkuse kriminaalmenetluse teavitamisest kui niisugusest.</p> <p>Otsuse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p> <p>Eriarvamus - Julia Laffranque</p>
11.10.2023	3-20-771/103	<p>Keskkonnamõju puudulik väljaselgitamine tõi kaasa õlitehase ehitusloa tühistamise</p> <p>Riigikohtu halduskolleegium ei nõustunud Tartu Ringkonnakohtu ja Tartu Halduskohtuga ja tühistas õlitehase (Enefit 282) ehitusloa. Kolleegiumi hinnangul polnud ehitusloa andmise otsustamiseks kõik olulised keskkonnamõjud välja selgitatud. Puudujäägid seonduvad mõjudega Puhatu linnualale, kliimatundlikkusega ja fenoolvee käitlemisega.</p> <p>Kolleegiumi hinnangul tuleb ehitusloas käsitleda ka ehitise kasutamisega kaasnevat kliimamõju, kuid vaid esialgselt. Lõplik otsustus kliimamõju lubatavuse kohta tehakse kompleksloa menetluses. Kolleegium leidis, et õlitehase kliimamõju oli ehitusloa andmise otsustamiseks asjakohaselt hinnatud. Täielikult kolmanda isiku kanda jääb risk, et ta ehitab ehitusloa alusel valmis kaitise, mille tegevuseks ei saa kompleksluba anda.</p> <p>Otsuse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
13.10.2023	3-20-2368/46	<p>Riigikohtu halduskolleegium taotleb Euroopa Kohtult eelotsust hundijahi üle käivas vaidluses</p> <p>Riigikohus palub Euroopa Kohtul selgitada, kas loodusdirektiivi (92/43/EÜ) art 14 mõttes liigi soodsa kaitsestaatuse säilitamise kohustus eeldab liigi soodsat kaitsestaatust liikmesriigi piirkondliku populatsiooni tasandil või on määrav kogu populatsiooni EL liikmesriikide territooriumil paikneva osa (nt Eesti huntide puhul Balti populatsiooni) kaitsestaatuse. Viimasel juhul tekkis Riigikohtul ka küsimus, kas sellise lähenemise eelduseks on formaliseeritud koostöö populatsiooni levialaga hõlmatud liikmesriikide vahel. Riigikohus uurib ka seose kohta IUCN punase nimestiku alusel antud hinnangu ja loodusdirektiivi mõttes liigi kaitsestaatuse vahel ning seda, mil määral võib liigi soodsa kaitsestaatuse määratlemisel arvesse võtta majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi ning piirkondlikke ja kohalikke iseärasusi.</p> <p>Määruse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
17.10.2023	3-23-360/12	<p>Ametlikes Teadaannetes avaldatav teade haldusakti kohta peab võimaldama aru saada haldusakti sisust</p> <p>Riigikohtu halduskolleegium selgitas jahipiirkonna kasutusõiguse loa pikendamise vaidluses, et olukorras, kus ette on nähtud avalikkuse teavitamine kahes allikas, hakkab kaebetähtaeg kulgema teate avaldamisel viimases seaduses nimetatud allikatest. Teade haldusakti kohta peab aga sisaldama piisavalt teavet, et selle lugeja päriselt mõistaks, mis</p>

		<p>on antud haldusakti sisu. Kui teade sellele nõudele ei vasta, siis ei hakka kaebetähtaeg selle avaldamisel kulgema.</p> <p>Määruse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>
25.10.2023	3-20-2619/21	<p>Omatoodetud põllumajandusliku toote määratlus</p> <p>Riigikohtu halduskolleegium lahendas otsuses nr 3-20-2619/21 vaidlust „omatoodeid põllumajandusliku toote“ määratluse üle. Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (PRIA) leidis, et jahu, mida toodetakse teraviljast, mida ostetakse sisse, ei ole omatoodeid ning seega nõudis varem määratud toetuse, sest taotlejal polnud nõutud ulatuses müügitulu omatoodeid põllumajandusliku toote müügist. Toetuse määramise aluseks olevas põllumajandusministri määruses on „omatoodeid põllumajanduslik toode“ defineeritud läbi Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisas nimetatud toodete. See lisa eristab põllumajandustootena teravilja (10. rühm) ja jahutooteid (11. rühm). Sellest järeldas halduskolleegium, et jahu, mida toodetakse teraviljast, mida ostetakse sisse, on omatoodeid, sest jahutooted on eraldi põllumajandustoodete rühm teravilja kõrval. Järelikult oli PRIA toetuse õigusvastaselt tagasinõudnud ning Riigikohus rahuldab kaebuse.</p> <p>Otsuse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>

PÕHISEADUSLIKKUSE JÄRELEVALVE KOLLEEGIUMI JA ERIKOGU LAHENDID

Lahendi kuupäev	Kohtuasja number	KOKKUVÕTE
19.10.2023	3-23-1995/7	<p>Pädev kohus riigi õigusabi taotluse lahendamiseks</p> <p>Riigikohtu haldus- ja kriminaalkolleegiumi vaheline erikogu selgitas määruses, et kui isiku väitel on talle kahju tekitatud jõustunud maakohtu otsusega kriminaalmenetluses ning ta ei esitanud kahju hüvitamise taotlust kohtumenetluses, tuleb taotlus esitada SKHS § 21 lg 4 kohaselt prokuratuurile. Sellise taotluse esitamine prokuratuurile on käsitatav muu õiguslase nõustamise või esindamisena RÕS § 10 lg 3 tähenduses ning seega on riigi õigusabi taotlust lahendada pädev maakohus.</p> <p>Määruse annotatsioonid koos märksõnadega on leitavad siit.</p>